

at faae disse Sager ordnede, forekommer det mig ganske naturligt, at han fører det Raisonnement, som han førte igaar angaaende dette Punkt, at selv om ogsaa Staten kunde spare 300,000 Kr. ved at lade være at bygge et Skib nu, fordi en Anden vil bygge det, og spare 24,000 Kr. i Tilskud til det Skib, der skal seile til 1ste April, er dette ikke Andet end Bevis for, at nu ere Forbringerne bleone opfyldte saa godt fra Danmarks Side, at nu antage ogsaa alle andre Folk, at Routen vil blive Lønnende. Jeg skal indrømme, at et kongeligt Postdampskib maasse føres med lidt større Bekostning end et Privatskib, men der er ingen Tvivl om, at det dog vil blive en Lønnende Gært for Postvæsenet, naar Forholdet er, som jeg her har skildret det. Jeg veed meget vel, at der kan tænkes den Indvending, at en saadan Route vilde kunne staae Hovedstaden. Det er paa ingen mulig Maade min Mening; det er kun den gamle, forelbede og ialtsald af mig forlængst opgivne Theori, der gaar igjen, at, naar vi faae Sporvogne, er der Ingen, der vil kjøre med Droffer. Nei, det vil vække Rejselysten, og det vil maasse føre til, at mange Rejsende fra Kontinentet vilde gaa op den ene Vej og tilbage den anden; jeg tror ikke, der vil gaa en eneste Rejsende tabt for de sjællandske Baner og Routen Malmskjøbenhavn. Der er gjort en Indvending mod at holde denne Route igang paa Regjeringens Begne, som jeg skal bevare. Det er en Yttring fra den ærede Ordfører i hans første Foredrag, hvor han henlede Opmærksomheden paa, at man ikke havde saa let ved at holde Konkurrencen paa Søen som ved Jernbaner paa Land; thi ved Jernbanerne var der Ingen, der kunde høre ved Siden af, men det kunde de paa Havet. Sagt i Almindelighed er det rigtigt nok, men ikke, naar det dreier sig om at sætte Konkurrence op mod et kongeligt Postdampskib og navnlig ikke paa Routen Gøteborg-Frederikshavn; thi der ere alle Betingelserne tilstede for at knuse en Konkurrence; de gennemgaende Taxter, Tid, Hastighed, Priser, alt Muligt ligger i de to Regjeringers Haand, og naar de holde sammen, vil det være aldeles umuligt for nogen Privat at konkurrere med dem; f. Ex. blot det at negte Udstedelsen af gjennemgaende Billetter med de private Skibe vil forhindre en saadan Konkurrence. — Jeg skal, forinden jeg slutter, med et Par Ord omtale det Forslag, som er stillet af den høitævede Marineminister angaaende en arktisk Expedition og jo forøvrigt tiltraadt af Udvalget. Det har været mig en ganske særdeles Tilfredsstillelse at se den overordentlige Smøbekommen, hvormed Udvalget er gaaet ind paa denne Fordring, og dette har for mig været et Bevis for, at der virkelig gives Punkter, om hvilke der ingen politisk Kamp er, men hvor man enes om at gjøre Sit til, at et lille Land som Danmark ogsaa kan, hvis Heldet følger Expeditionen, virke til Gavn ikke alene for

sit Navns, men ogsaa for Videnskabens Udbredelse. Denne Expedition, om hvilken de Herrer vist vide tilstrækkelig Besked gjennem den omdelte lille Bjee af Lieutenant Hovgaard, har jo først og fremmest til Hensigt at naae en nordligere Bredegrad, end tidligere er naaet, for at gjøre videnskabelige Sagttagelser; men det, som først og fremmest gjør denne Sag tiltalende for mig, er det, at selv om man forudsætter — og det bør man under slige Forhold forudsætte — at Maalet ikke vil kunne naas, saa vil man dog uden at være sangvinisk altid kunne gjøre Regning paa et godt og smukt Udbytte af denne Rejse. Efter Planen er det Lieutenant Hovgaards Mening at gaa til Cap Theljusfin tæt Syd for det af ham antagne Stræde, som fører til Nordpolen, og der blive i Vinterkvarter ialtsald den første Vinter. En saadan Station vil altid komme til at virke som et Led i den Kæde af meteorologiske Observationspladser, som iaar i Maanederne April og Mai vilde blive etablerede fra de forskjellige Nationer for at gjøre saavel i det Hele fysiske Observationer som magnetiske, meteorologiske og lignende. Det Punkt, jeg navnte, og hvortil det med høj Grad af Sandsynlighed vil kunne lykkes Lieutenant Hovgaard at naae endnu i Sommer, er beliggende midt imellem en russisk meteorologisk Observationsstation ved Lena og en hollandsk ved Senisei og ligger omtrent paa samme Bredegrad eller lidt Nord for de andre meteorologiske Stationer, hvoraf, som bekendt, Danmark har en ved Godthaab i Grønland. Enhver vil ligeledes erindre, at, da det sidste Skib, som var ude i arktisk Expedition, „Seannette“, var forulykket, var Lieutenant Hovgaard en af dem, som strax var bestaaet af Fanden om at gaa ud og forsøge paa at finde Expeditionen. Han reiste i den Anledning til Amerika, blev der modtagen med overordentlig Sympathi, men havde det Held eller, om man vil, Uheld, at netop da han ankom dertil, var Efterretning kommen om, at „Seannette“ var forulykket, men at Mandskabet var gaaet i Land paa Afiens Nordkyst. En Vre blev dog tilbage for vor unge Landsmand, nemlig den, at han blandt alle Videnskabsmænd havde været den, som havde paapeget det Sted, hvor efter al Sandsynlighed Skibet maatte være, og derved truffet det rette Sted. Naar jeg udtaler dette, er det selvfølgelig ikke min Mening at sætte ham over alle andre Videnskabsmænd, som behandle de arktiske Gæne, men det er for at vise, at han i en yngre Alder allerede gjennem Videnskaben kan forstaa at skjønne paa en rigtig Maade, og det viser yderligere, at dette Skjøn, som det ved alle den Slags Experimenter, Formeninger og Forventninger altid maa være, har været ledsaget af et vist Held. Man kan ikke sige Andet, end at det var haade heldigt og glædeligt, at „Seannettes“ Strøg netop viste sig at ligge, hvor han havde ment, at det maatte ligge. Vi er-